

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

23 päivänä toukokuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Ympäristö – Euroopan unionin sisällä tapahtuvat jätteiden siirrot – Asetus (EY) N:o 1013/2006 – 1 artiklan 3 kohdan d alakohta – Soveltamisala – Asetus (EY) N:o 1069/2009 – Eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot

Asiassa C-634/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Verwaltungsgericht Oldenburg (Oldenburgin hallintotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 7.11.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 13.11.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

ReFood GmbH & Co. KG

vastaan

Landwirtschaftskammer Niedersachsen,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan sekä tuomarit C. Lycourgos (esittelevä tuomari), E. Juhász, M. Ilešič ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.10.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- ReFood GmbH & Co. KG, edustajanaan J. T. Gruber, Rechtsanwalt,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinnään M. H. S. Gijzen ja K. Bulterman,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Hesse,
- Euroopan komissio, asiamiehinnään W. Farrell, M. Noll-Ehlers, E. Sanfrutos Cano ja L. Haasbeek,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.1.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 (EUVL 2006, L 190, s. 1) 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat ReFood GmbH & Co. KG (jäljempänä ReFood) ja Landwirtschaftskammer Niedersachsen (Ala-Saksin osavaltion maatalousvirasto, Saksa) ja jossa on kyseessä eläimistä saatavien sivutuotteiden Alankomaista Saksaan tapahtuneen siirron laillisuus.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 1013/2006

- 3 Asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”On tarpeen estää päällekkäisyys muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveysnäköistä 3 päivänä lokakuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1774/2002 [(EYVL 2002, L 273, s. 1)] kanssa, koska se jo sisältää säännöksiä eläimistä saatavien sivutuotteiden lähetyksistä, ohjaamisesta ja siirroista (keräämisestä, kuljettamisesta, esikäsittelystä, käsittelystä, käytöstä, hyödyntämisestä tai hävittämisestä, kirjanpidosta, lähetysten mukaan liitettävistä asiakirjoista ja jäljitettävyydestä) yhteisössä, yhteisöön ja yhteisöstä.”

- 4 Asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa vahvistetaan jätteiden siirtoihin sovellettavat menettelyt ja valvontajärjestelmät, jotka riippuvat siirron lähtöpaikasta, vastaanotto paikasta ja reitistä, siirrettävän jätteen tyypistä sekä jätteeseen sen vastaanotto paikassa sovellettavasta käsittelystä.

2. Tätä asetusta sovelletaan jätteiden siirtoihin,

a) jotka toteutetaan jäsenvaltioiden välillä – – kokonaan yhteisön alueella – –

– –

3. Tämän asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu:

– –

d) siirrot, joiden osalta noudatetaan asetuksen – – N:o 1774/2002 hyväksyntävaatimuksia;

– –”

- 5 Asetuksen N:o 1013/2006 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) ’jätteellä’ samaa kuin [jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 2006/12/EY [(EUVL 2006, L 114, s. 9)] 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa;

--”

- 6 Mainitun asetuksen 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Yleiset menettelyt”, säädetään seuraavaa:

”1. Tämän [asetuksen II] osaston säännösten mukaista kirjallista ennakoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä sovelletaan seuraavien jätteiden siirtoihin:

- a) jos jäte on tarkoitettu huolehdittavaksi:

kaikki jätteet;

- b) jos jäte on tarkoitettu hyödynnettäväksi:

- i) liitteessä IV luetellut jätteet, joihin kuuluvat muun muassa Baselin yleissopimuksen liitteissä II ja VIII luetellut jätteet;
- ii) liitteessä IVA luetellut jätteet;
- iii) jätteet, jotka eivät kuulu mihinkään yksittäiseen liitteessä III, IIIB, IV tai IVA olevaan jätenimikkeeseen;
- iv) jäteseokset, jotka eivät kuulu mihinkään yksittäiseen liitteessä III, IIIB, IV tai IVA olevaan jätenimikkeeseen, paitsi jos ne on lueteltu liitteessä IIIA.

2. Yleisiä tietojen antamista koskevia vaatimuksia, joista säädetään 18 artiklassa, sovelletaan seuraavien hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin, mikäli siirrettävän jätteen määrä on yli 20 kg:

- a) liitteessä III tai IIIB luetellut jätteet;

- b) kahden tai useamman liitteessä III luetellun jätteen seokset, jotka eivät kuulu mihinkään yksittäiseen liitteessä III olevaan jätenimikkeeseen, edellyttäen, että näiden jäteseosten koostumus ei heikennä niiden ympäristön kannalta hyväksyttävää hyödyntämistä ja että tällaiset seokset on 58 artiklan mukaisesti lueteltu liitteessä IIIA.

--”

Direktiivi 2008/98/EY

- 7 Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta 19.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY (EUVL 2008, L 312, s. 3), jolla kumottiin muun muassa direktiivi 2006/12, johdanto-osan 12 ja 13 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(12) -- asetuksessa -- N:o 1774/2002 -- säädetään muun muassa kaikkien eläimistä saatavien sivutuotteiden, myös eläimistä peräisin olev[an] jätteen, keräyksen, kuljettamisen, käsittelyn, käytön ja loppukäsittelyn oikeasuhteisesta valvonnasta, jonka avulla estetään tästä jätteestä aiheutuvat riskit eläinten terveydelle ja kansanterveydelle. Tämän vuoksi on tarpeen selvittää yhteyttä mainittuun asetukseen ja välttää sääntöjen päällekkäisyys jättämällä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle eläimistä saatavat sivutuotteet silloin, kun niitä käytetään tarkoituksiin, joita ei pidetä jätetoimina.

(13) Asetuksen -- N:o 1774/2002 soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella on asianmukaista selvittää jätelainsäädännön ja siihen sisältyvien vaarallista jätettä koskevien säännösten soveltamisalaa asetuksella -- N:o 1774/2002 säänneltyjen eläimistä saatavien sivutuotteiden osalta. Mikäli eläimistä saatavat sivutuotteet saattavat aiheuttaa riskejä terveydelle, asianmukainen oikeudellinen väline näiden riskien välttämiseksi on asetus -- N:o 1774/2002, ja olisi vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä jätelainsäädännön kanssa.”

8 Direktiivin 2008/98 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin soveltamisalaan eivät myöskään kuulu, siltä osin kuin ne kuuluvat yhteisön muun lainsäädännön soveltamisalaan:

--

b) eläimistä saatavat sivutuotteet, mukaan lukien asetuksen -- N:o 1774/2002 soveltamisalaan kuuluvat käsitellyt tuotteet, lukuun ottamatta niitä, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biokaasu- tai kompostointilaitoksissa;

--”

9 Mainitun direktiivin 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Ihmisten terveyden ja ympäristön suojele”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätehuolto tapahtuu vaarantamatta ihmisten terveyttä ja vahingoittamatta ympäristöä sekä erityisesti,

- a) ettei vaaranneta vesiä, ilmaa, maaperää, kasveja eikä eläimiä;
- b) ettei aiheuteta melu- eikä hajuhaittoja; ja
- c) ettei vahingoiteta maaseutua eikä erityistä merkitystä omaavia kohteita.”

Eläimistä saatavia sivutuotteita koskeva säännöstö

– Asetus N:o 1774/2002

10 Asetuksen N:o 1774/2002 8 artiklan, jonka otsikko on ”Eläimistä saatavien sivutuotteiden ja käsiteltyjen tuotteiden lähettäminen muihin jäsenvaltioihin”, 2 kohdassa säädettiin, että määräjäsenvaltion on täytynyt antaa lupa luokkaan 1 tai 2 kuuluvien aineiden, näistä aineksista johdettujen käsiteltyjen tuotteiden ja käsitellyn eläinvalkuaisen vastaanottoon.

11 Mainitun asetuksen 10–15, 17 ja 18 artikla koskivat luokkien 1–3 väliasteen laitosten, varastointilaitosten, *polttolaitosten ja rinnakkaispolttolaitosten, luokan 1 ja 2 käsittelylaitosten, luokan 2 ja 3 öljykemian laitosten, biokaasu- ja kompostointilaitosten, luokan 3 käsittelylaitosten ja lemmikkieläinten ruokia valmistavien laitosten ja teknisten laitosten hyväksymismenettelyä.*

– Asetus (EY) N:o 1069/2009

12 Muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysnäkökohdista sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus) (EUVL 2009, L 300, s. 1) johdanto-osan 5, 6, 29, 57 ja 58 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) Eläimistä saatavien sivutuotteiden keräämistä, kuljetusta, käsittelyä, jatkokäsittelyä, muuntamista, jalostamista, varastoimista, markkinoille saattamista, jakelua, käyttöä ja hävittämistä koskevat yhteisön terveysnäkökohdat olisi vahvistettava johdonmukaiseksi ja kattavaksi kehikseksi.

(6) Näiden yleisten sääntöjen olisi oltava oikeassa suhteessa ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvaan riskiin, jota eläimistä saatavat sivutuotteet aiheuttavat, kun toimijat käsittelevät niitä ketjun eri vaiheissa, alkaen niiden keräämisestä ja jatkuen niiden käyttöön tai hävittämiseen. Säännöissä olisi myös otettava huomioon mainituista toimista ympäristölle aiheutuvat riskit. Yhteisön kehyksen olisi tarvittaessa sisällettävä terveyssääntöjä, jotka koskevat eläimistä saatavien sivutuotteiden markkinoille saattamista, yhteisön sisäinen kauppa ja tuonti mukaan lukien.

--

(29) Eläimistä saatavat sivutuotteet ja niistä johdetut tuotteet olisi riskinarvioinnin perusteella luokiteltava kolmeen luokkaan niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin suuruuden mukaan. Suuririskisiä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita olisi käytettävä ainoastaan rehuketjun ulkopuolisiin tarkoituksiin, mutta pienemmän riskin aiheuttava käyttö olisi sallittava turvallisissa olosuhteissa.

--

(57) Yhteisön lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi on tarpeen selkeyttää tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja yhteisön jätelainsäädännön välistä suhdetta. --

(58) Lisäksi olisi varmistettava, että jätteistä annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdan mukaisen jäteluettelon laatimisesta tehdyn komission päätöksen 94/3/EY ja vaarallisista jätteistä annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 4 kohdan mukaisen vaarallisten jätteiden luettelon laatimisesta tehdyn neuvoston päätöksen 94/904/EY korvaamisesta 3 päivänä toukokuuta 2000 tehdyssä komission päätöksessä 2000/532/EY [(EYVL 2000, L 226, s. 3)] luetellun vaarallisen jätteen kanssa sekoitettuja tai saastuneita eläimistä saatavia sivutuotteita -- viedään -- jäsenvaltioiden välillä ainoastaan asetuksen -- N:o 1013/2006 mukaisesti. --”

13 Asetuksen N:o 1069/2009 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tällä asetuksella vahvistetaan ihmisten ja eläinten terveyttä koskevat säännöt eläimistä saataville sivutuotteille ja niistä johdetuille tuotteille tällaisten tuotteiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttamien riskien torjumiseksi ja minimoimiseksi sekä erityisesti elintarvike- ja rehuketjun turvallisuuden suojelemiseksi.”

14 Mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin eläimistä saataviin sivutuotteisiin:

--

g) ruokajäte, paitsi jos se on

--

iii) tarkoitettu käsiteltäväksi painesteriloimalla tai muunnettavaksi biokaasuksi tai kompostoitavaksi 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja menetelmiä käyttäen;

--”

15 Mainitun asetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

--

11. 'toimijalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on eläimestä saatu sivutuote ja siitä johdettu tuote tosiasiallisessa hallinnassaan, mukaan luettuna kuljetusliikkeet, kauppiat ja käyttäjät;

--”

16 Asetuksen N:o 1069/2009 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Luokkaan 1 kuuluva aines”, säädetään seuraavaa:

”Luokkaan 1 kuuluva aines sisältää seuraavat eläimistä saatavat sivutuotteet:

--

f) ruokajäte, joka on peräisin kansainvälisesti liikennöivistä liikennevälineistä;

--”

17 Mainitun asetuksen 10 artiklassa, jonka otsikko on ”Luokkaan 3 kuuluva aines”, säädetään seuraavaa:

”Luokkaan 3 kuuluva aines sisältää seuraavat eläimistä saatavat sivutuotteet:

--

p) muu kuin 8 artiklan f alakohdassa tarkoitettu ruokajäte.”

18 Asetuksen N:o 1069/2009 21 artiklassa, jonka otsikko on ”Kerääminen ja tunnistaminen luokkien ja kuljetuksen osalta”, säädetään seuraavaa:

”1. Toimijoiden on kerättävä, tunnistamerkittävä ja kuljetettava eläimistä saatavat sivutuotteet ilman turhia viivytyksiä olosuhteissa, joilla ehkäistään ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvat riskit.

2. Toimijoiden on varmistettava, että eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden kuljetuksessa on mukana kaupallinen asiakirja ja, jos tässä asetuksessa tai 6 kohdan mukaisesti hyväksytyssä toimenpiteessä niin edellytetään, terveystodistus.

--

3. Eläimistä saatavien sivutuotteiden tai niistä johdettujen tuotteiden mukana kuljetuksessa olevan kaupallisen asiakirjan ja terveystodistuksen on sisällettävä ainakin tiedot kyseisten tuotteiden alkuperästä, määränpäästä ja määrästä sekä kuvaus eläimistä saatavista sivutuotteista tai niistä johdetuista tuotteista ja niiden merkinnöistä, jos tässä asetuksessa vaaditaan tällainen merkintä.

--

4. Toimijoiden on kerättävä, kuljetettava ja hävitettävä luokkaan 3 kuuluva ruokajäte direktiivin [2008/98] 13 artiklassa edellytettyjen kansallisten toimenpiteiden mukaisesti.

--”

19 Mainitun asetuksen 22 artiklassa, jonka otsikko on ”Jäljitettävyys”, säädetään seuraavaa:

”1. Eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita lähettävien, kuljettavien tai vastaanottavien toimijoiden on pidettävä kirjaa lähetyksistä ja niihin liittyvistä kaupallisista asiakirjoista tai terveystodistuksista.

--

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla toimijoilla on oltava käytössään sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa

a) muut toimijat, joille niiden eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita on toimitettu; ja

b) toimijat, jotka ovat toimittaneet niille tuotteita.

--”

20 Mainitun asetuksen 23 artiklan, jonka otsikko on ”Toimijoiden tai laitosten rekisteröinti”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Toimijoiden on rekisteröintiä varten

a) ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille valvonnassaan olevat laitokset, jotka toimivat jossakin eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden syntymisen, kuljetuksen, käsittelyn, varastoimisen, markkinoille saattamisen, jakelun, käytön ja hävittämisen vaiheessa;

b) annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot seuraavista:

i) valvonnassaan olevien eläimistä saatavien sivutuotteiden tai niistä johdettujen tuotteiden luokka;

ii) niiden toimien luonne, joissa eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käytetään lähtöaineena.

2. Toimijoiden on annettava toimivaltaiselle viranomaiselle ajantasaisia tietoja 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista valvonnassaan olevista laitoksista sekä merkittävistä toiminnan muutoksista tai olemassa olevan laitoksen sulkemisesta.”

21 Saman asetuksen 24 artiklan, jonka otsikko on ”Laitosten hyväksyntä”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Toimijoiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet toimijoiden valvonnassa olevat laitokset, jos niissä harjoitetaan yhtä tai useampaa seuraavista toiminnoista:

--”

22 Asetuksen N:o 1069/2009 41 artiklan, jonka otsikko on ”Tuonti ja kauttakuljetus”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään

--

b) eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa tuoda ja kauttakuljettaa ainoastaan asetuksessa – – N:o 1013/2006 säädetyin edellytyksin;

--”

23 Asetuksen N:o 1069/2009 43 artiklan, jonka otsikko on ”Vienti”, 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Poiketen siitä, mitä 3 ja 4 kohdassa säädetään,

--

b) eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa tuoda ja kauttakuljettaa ainoastaan asetuksessa – – N:o 1013/2006 säädetyin edellytyksin.”

24 Asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklassa, jonka otsikko on ”Muihin jäsenvaltioihin lähettämistä koskeva valvonta”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos toimija aikoo lähettää luokkaan 1 kuuluvaa ainesta, luokkaan 2 kuuluvaa ainesta tai luokkaan 1 ja luokkaan 2 kuuluvista aineksista johdettua liha-luujauhoa tai eläinrasvoja toiseen jäsenvaltioon, sen on ilmoitettava asiasta alkuperäjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä määräjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Määrjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimijan hakemuksen mukaan tehtävä ennalta määritetyn ajan kuluessa päätös siitä,

a) kieltäytykö se vastaanottamasta lähetystä;

b) hyväksyykö se lähetysten ehdoilla; tai

c) ottaako se lähetysten vastaan seuraavin ehdoin:

(i) jos johdettuja tuotteita ei ole painesteriloitu, ne on painesteriloitava; tai

(ii) eläimistä saatavien sivutuotteiden tai johdettujen tuotteiden on noudatettava kaikkia lähetystä koskevia vaatimuksia, jotka ovat perusteltuja ihmisten ja eläinten terveyden suojelemiseksi ja sen varmistamiseksi, että eläimistä saatavia sivutuotteita ja johdettuja tuotteita käsitellään tämän asetuksen mukaisesti.

2. Hakemusten mallit 1 kohdassa tarkoitetuille toimijoille voidaan hyväksyä 52 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen.

--

6. Poiketen siitä, mitä 1–5 kohdassa säädetään, kyseisissä kohdissa tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä [2000/532] vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa lähettää muihin jäsenvaltioihin ainoastaan asetuksessa – – N:o 1013/2006 säädetyin edellytyksin.

--”

25 Asetuksen N:o 1069/2009 54 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan asetus – – N:o 1774/2002 4 päivästä maaliskuuta 2011.

Viittauksia asetukseen – – N:o 1774/2002 pidetään viittauksina tähän asetukseen – –”

– *Asetus (EU) N:o 142/2011*

- 26 Asetuksen N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla, 25.2.2011 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 142/2011 (EUVL 2011, L 54, s. 1) vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, joilla säännellään erityisesti eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden käyttöä ja hävittämistä, keräämistä, kuljetusta, tunnistemerkintöjä ja jäljitettävyyttä, laitosten rekisteröintiä ja hyväksyntää, mainittujen sivutuotteiden ja tuotteiden markkinoille saattamista, tuontia, kauttakuljetusta ja vientiä sekä virallista valvontaa.

Saksan oikeus

- 27 Asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja vaarallisten jätteiden maanrajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan Baselin yleissopimuksen täytäntöönpanosta 19.7.2007 annetun lain (Gesetz zur Ausführung der Verordnung (EG) Nr. 1013/2006 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 14. Juni 2006 über die Verbringung von Abfällen und des Basler Übereinkommens; BGBl. 2007 I, s. 1462) 13 §:ssä säädetään, että kun kyseessä on laitton jätteiden siirto, josta ei ole tehty asetuksen N:o 1013/2006 mukaista ilmoitusta, toimivaltainen viranomais voi antaa tarpeellisia määräyksiä sen varmistamiseksi, että mainitun asetuksen 24 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädettyä velvollisuutta ottaa jäte takaisin noudatetaan, jotta taataan, että henkilö, jolla oli mainitun asetuksen 2 artiklan 15 alakohdan nojalla velvollisuus tehdä mainittu ilmoitus, ottaa kyseiset jätteet takaisin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 28 ReFood harjoittaa Saksassa ruokajätteiden, joihin kuuluu myös eläimistä saatavia sivutuotteita, siirtotoimintaa.
- 29 Saksan poliisi tarkasti 7.4.2014 ReFoodin työntekijän kuljettaman kuorma-auton, johon oli lastattu Alankomaissa kerättyjä, asetuksessa N:o 1069/2009 tarkoitettuja luokkaan 3 kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita, kun kyseisiä tuotteita kuljetettiin ReFoodin Saksassa sijaitsevaan toimipaikkaan, jossa ne oli tarkoitus jatkokäsitellä ja hyödyntää sen jälkeen biokaasulaitoksessa, joka myös sijaitti Saksassa.
- 30 Ala-Saksin osavaltion maatalousvirasto määräsi ReFoodin kuljettamaan kyseiset jätteet takaisin Alankomaihin, koska mainittu yhtiö ei ollut noudattanut asetuksen N:o 1013/2006 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä ilmoitusmenettelyä.
- 31 ReFood nosti 16.7.2014 ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen Ala-Saksin maatalousviraston antaman määräyksen laillisuuden riitauttamiseksi. ReFood katsoi, että toteutettu eläimistä saatavien sivutuotteiden siirto ei kuulunut asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalaan, joten siihen ei voitu soveltaa tuossa asetuksessa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta.
- 32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, kuuluuko mainittu siirto asetuksen soveltamisalaan vai jääkö se mainitun asetuksen 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan nojalla asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Sen mukaan tähän kysymykseen ei ole mahdollista vastata unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön tai mainitun asetuksen valmistelutöiden perusteella. Tästä syystä on ajateltavissa useita eri tulkintamahdollisuuksia.

- 33 Ensinnäkin on niin, että – kuten ReFood väittää – asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa voitaisiin tämän säännöksen sanamuodosta huolimatta tulkita siten, että siinä jätetään mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle ehdottomasti kaikki siirrot, joihin sovelletaan asetusta N:o 1069/2009, jolla on kumottu ja korvattu asetus N:o 1774/2002. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa kuitenkin, että jos omaksuttaisiin tällainen tulkinta, ei varmistettaisi eläimistä saatavien sivutuotteiden yhdenmukaista käsittelyä ja hävittämistä eikä tarkastusten yhdenmukaisuutta Euroopan unionissa, koska jäsenvaltioilla on asetuksen N:o 1069/2009 nojalla ainoastaan velvollisuus välttää ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuvat riskit ja taata eläimistä saatavien sivutuotteiden tehokas keräys- ja hävittämisjärjestelmä.
- 34 Toiseksi asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa voitaisiin tulkita siten, että tämän säännöksen nojalla mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät vain sellaiset eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, joihin sovelletaan vastaavia tai tiukempia menettelysäännöksiä kuin ne, joista säädetään mainitussa asetuksessa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan luokkaan 3 kuuluvien ruokajätteiden siirrot saattaisivat siten voida kuulua tämän poikkeuksen piiriin, kun otetaan huomioon asetuksen N:o 142/2011 säännökset.
- 35 Kolmanneksi asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa voitaisiin tulkita, kuten Ala-Saksin osavaltion maatalousvirasto väittää, siten, että mainitun säännöksen nojalla tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät vain sellaiset eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot, joiden osalta edellytetään asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että tällainen tulkinta voisi kuitenkin johtaa ratkaisemattomaan ristiriitaan. Mainitussa 48 artiklassa säädetyt vaatimukset näet koskevat sen mukaan pääasiallisesti vain luokkiin 1 ja 2 kuuluvia aineksia, joten asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädettyä saman asetuksen soveltamisalaa koskevaa poikkeusta ei sovellettaisi luokkaan 3 kuuluviin eläimistä saataviin sivutuotteisiin. Tästä seuraisi, että näiden vähiten vaarallisten tuotteiden maan rajat ylittäviin siirtoihin sovellettaisiin yleensä asetuksen N:o 1013/2006 tiukempia vaatimuksia, kun taas vaarallisempien, luokkiin 1 ja 2 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden siirtoihin ei sovellettaisi asetusta N:o 1069/2009 kuin poikkeustapauksissa.
- 36 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa tässä yhteydessä, että asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 6 kohdassa säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 eli korkeimman vaatimustason soveltamisesta vain luokkiin 1 ja 2 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tiettyjen tuotteiden, jotka ovat sekoittuneet vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, siirtoihin. Tällöin saattaisi vaikuttaa perusteettomalta soveltaa viimeksi mainitussa asetuksessa säädettyä järjestelmää myös sellaisten luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden, jotka eivät ole vaarallisten jätteiden saastuttamia, maan rajat ylittäviin kuljetuksiin.
- 37 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Oldenburg (Oldenburgin hallintotuomioistuin, Saksa) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa] tulkittava soveltamisen poissulkevana perusteena, jota sovelletaan kaikkiin siirtoihin, jotka asetuksen N:o 1069/2009 2 artiklan nojalla kuuluvat asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Onko tätä säännöstä tulkittava soveltamisen poissulkevana perusteena, jota sovelletaan siirtoihin, joista on annettu asetuksen N:o 1069/2009 – myös luettuna yhdessä asetuksen [N:o 142/2011] kanssa – mukaisesti keräämistä, kuljetusta, tunnistamista ja jäljitettävyyttä koskevia säännöksiä?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Onko kyseistä säännöstä tulkittava soveltamisen poissulkevana perusteena, jota sovelletaan ainoastaan sellaisiin siirtoihin, joissa on kyse asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdan mukaisista hyväksyntää edellyttävistä lähetyksistä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 38 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmella kysymyksellään, joita on tutkittava yhdessä, pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että tämän säännöksen nojalla mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät kaikki asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot vai näistä siirroista ainoastaan ne, jotka vastaavat viimeksi mainitussa asetuksessa asetettuja erityisiä edellytyksiä.
- 39 Aluksi on korostettava, että pääasiassa kyseessä olevat eläimistä saatavat sivutuotteet ovat Alankomaista peräisin olevia ruokajätteitä, jotka on tarkoitus jatkokäsitellä Saksassa ja hyödyntää sen jälkeen siellä biokaasulaitoksessa. Asetuksen N:o 1069/2009 2 artiklan 2 kohdan g alakohdan iii alakohdan nojalla nämä sivutuotteet kuuluvat mainitun asetuksen soveltamisalaan. Ne ovat saman asetuksen 10 artiklan p alakohdan nojalla luokkaan 3 kuuluvia aineksia; täsmennettäköön, että – kuten tämän asetuksen johdanto-osan 29 perustelukappaleesta ja säännöksistä niitä yhdessä tulkittuina käy ilmi – tähän luokkaan kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita pidetään vähiten vaarallisina. Lisäksi ennakkoratkaisupyynnöstä voidaan päätellä, että pääasiassa kyseessä olevat eläimistä saatavat sivutuotteet ovat myös asetuksen N:o 1013/2006 – jossa viitataan direktiivin 2006/12 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, josta on tullut direktiivin 2008/98 3 artiklan 1 alakohta, tehtyyn määritelmään – 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettuja jätteitä, jotka, jos ne kuuluisivat tämän asetuksen soveltamisalaan, kuuluisivat sellaisten jätteiden luokkiin, joihin sovelletaan mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä ennakoilmoitus- ja -hyväksyntämenettelyä, eivätkä saman asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jätteiden luokkiin, joiden osalta edellytetään vain ennakkotietojen toimittamista koskevaa menettelyä. Tässä yhteydessä on todettava vielä, että lukuun ottamatta viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettujen jätteiden luokkia, jotka eivät ole merkityksellisiä nyt käsiteltävässä asiassa, asetuksessa N:o 1013/2006 asetetaan yhdestä jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon tapahtuville jätteiden siirroille lähtökohtaisesti tiukempia vaatimuksia kuin asetuksessa N:o 1069/2009, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 65 kohdassa.
- 40 Selvitettäessä, jääkö pääasiassa kyseessä olevien eläimistä saatavien sivutuotteiden siirto Alankomaista Saksaan asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan nojalla asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle, on muistutettava, että mainitussa säännöksessä säädettyä poikkeusta sovelletaan ”siir[toihin], joiden osalta noudatetaan asetuksen – – N:o 1774/2002 hyväksyntävaatimuksia”; tässä yhteydessä on täsmennettävä, että kyseinen viittaus asetukseen N:o 1774/2002 on asetuksen N:o 1069/2009 54 artiklan nojalla ymmärrettävä siten, että sitä on pidettävä viittauksena viimeksi mainittuun asetukseen, jolla kumottiin asetus N:o 1774/2002.
- 41 Tulkittaessa asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on todettava aluksi, että missään asetuksen N:o 1774/2002 säännöksessä ei sen sanamuodosta huolimatta edellytetty, että eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusta tai siirtoa varten olisi saatava ”hyväksyntä”. Asetuksen N:o 1774/2002 8 artiklassa säädettiin siten yhtäältä, että luokkaan 1 tai 2 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden, luokkaan 1 tai 2 kuuluvasta aineksesta johdettujen käsiteltyjen tuotteiden ja käsitellyn eläinvalkuaisen lähettämiseksi jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon oli saatava määräjäsenvaltion ”lupa”, mutta tällaista lupaa ei sitä vastoin vaadita luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksen osalta. Toisaalta asetuksen N:o 1774/2002 10–15, 17 ja 18 artiklassa säädetty velvollisuus saada ”hyväksyntä” koski väliasteen laitoksia, varastointilaitoksia, poltto- ja rinnakkaispolttolaitoksia, käsittelylaitoksia, öljykemian laitoksia, biokaasu- ja kompostointilaitoksia, lemmikkieläinten ruokia valmistavia laitoksia ja teknisiä laitoksia.

- 42 Vaikka lisäksi asetuksen N:o 1069/2009 21–23 artiklassa säädetään eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljettajia koskevista tietyistä erityisistä vaatimuksista, muun muassa rekisteröintiä toimivaltaisille viranomaisille koskevasta velvollisuudesta, kuljetustoimintaan ei sovelleta *hyväksymismenettelyä*. Tämän asetuksen 24 artiklaa, jossa säädetään, että laitosten, joissa harjoitetaan tässä artiklassa tarkoitettua toimintaa, toimijoilla on oltava hyväksyntä, ei siten sovelleta kuljetustoimintaan. Vaikka mainitun asetuksen 48 artiklan 1 kohdassa lisäksi säädetään, että jos luokkaan 1 tai 2 kuuluvaa ainesta tai näistä aineksista johdettuja tiettyjä tuotteita lähetetään yhdestä jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon, määräjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä lähetys, tässä säännöksessä ei säädetä ”hyväksyntää” koskevasta menettelystä.
- 43 On totta, että viimeksi mainitun seikan osalta saman asetuksen 48 artiklan 2 kohdan saksankielisessä toisinnossa mainitaan saman artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää koskevat hakemukset (Anträge auf Zulassung). Saman 48 artiklan 2 kohdan muissa kieliversioissa, muun muassa kreikan-, englannin-, ranskan-, italian- ja hollanninkielisissä toisinnossa, mainitaan kuitenkin vain saman artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ”hakemusten mallit”. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen eri toisintojen poiketessa toisistaan jossakin kieliversiossa käytettyä sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena eikä sille voida antaa etusijaa muihin kieliversioihin nähden (ks. vastaavasti tuomio 24.1.2019, Balandin ym., C-477/17, EU:C:2019:60, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 44 Toiseksi on korostettava, että asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan 11 perustelukappaleesta käy ilmi, että tämän asetuksen 1 artiklan 3 kohdan d alakohdassa säädetyn, mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jättämisen tarkoituksena on estää päällekkäisyys asetuksen N:o 1774/2002 kanssa, koska se sisälsi jo yleisesti säännöksiä eläimistä saatavien sivutuotteiden lähetyksistä, ohjaamisesta ja siirroista sekä kuljettamisesta unionissa, unioniin ja unionista (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2007, KVZ retec, C-176/05, EU:C:2007:123, 47 kohta).
- 45 Mainittua perustelukappaletta luettaessa on otettava huomioon jätteisiin ja eläimistä saataviin sivutuotteisiin sovellettavan unionin lainsäädännön kehitys asetuksen N:o 1013/2006 antamisesta lähtien; tämän kehityksen myötä eri säädöksistä on tullut keskenään yhä johdonmukaisempia.
- 46 Tässä yhteydessä on todettava ensinnäkin, että direktiivi 2006/12, joka oli voimassa asetuksen N:o 1013/2006 antamishetkellä, on kumottu ja korvattu direktiivillä 2008/98. Kuten viimeksi mainitun direktiivin johdanto-osan 12 ja 13 perustelukappaleesta käy pääasiallisesti ilmi, unionin lainsäätävä totesi, että asetuksessa N:o 1774/2002 säädetään muun muassa kaikkien eläimistä saatavien sivutuotteiden, myös eläimistä peräisin olevan jätteen, kuljettamisen oikeasuhteisesta valvonnasta, jonka avulla estetään tästä jätteestä aiheutuvat riskit eläinten terveydelle ja kansanterveydelle, ja katsoi mainitun asetuksen soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella, että mikäli nämä sivutuotteet saattavat aiheuttaa riskejä terveydelle, asianmukainen oikeudellinen väline näiden riskien välttämiseksi on lähtökohtaisesti tämä sama asetus, joten olisi vältettävä useiden sääntöjen samanaikaisuus ja tarpeeton päällekkäisyys jätelainsäädännön kanssa jättämällä direktiivin 2008/98 soveltamisalan ulkopuolelle eläimistä saatavat sivutuotteet silloin, kun niitä käytetään tarkoituksiin, joita ei pidetä jätetoimina.
- 47 Direktiivin 2008/98 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa jätetään siten mainitun direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle eläimistä saatavat sivutuotteet, mukaan lukien asetuksen N:o 1774/2002 soveltamisalaan kuuluvat käsitellyt tuotteet, lukuun ottamatta ainoastaan niitä tuotteita, jotka on tarkoitettu poltettaviksi, kaatopaikalle sijoitettaviksi tai käytettäväksi biokaasu- tai kompostointilaitoksissa, mikä osoittaa, että unionin lainsäätävä halusi lähtökohtaisesti jättää eläimistä saatavat sivutuotteet jätelainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle.
- 48 Toiseksi on niin, että – kuten nyt annettavan tuomion 40 kohdassa on todettu – asetus N:o 1774/2002 kumottiin ja korvattiin asetuksella N:o 1069/2009.

- 49 Kuten viimeksi mainitun asetuksen johdanto-osan viidennessä ja kuudennessa perustelukappaleessa todetaan, mainitulla asetuksella pyritään yhtäältä vahvistamaan eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetusta koskevat terveys säännöt johdonmukaiseksi ja kattavaksi kehykseksi; näiden sääntöjen olisi oltava oikeassa suhteessa terveydelle aiheutuvaan riskiin, jota nämä sivutuotteet aiheuttavat, kun toimijat käsittelevät niitä ketjun eri vaiheissa, alkaen niiden keräämisestä ja jatkuen niiden käyttöön tai hävittämiseen, ja niissä on otettava huomioon mainituista toimista ympäristölle aiheutuvat riskit. Kuten toisaalta käy ilmi asetuksen N:o 1069/2009 johdanto-osan 57 ja 58 perustelukappaleesta, mainitun asetuksen tarkoituksena on unionin lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi selkeyttää tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja unionin jätelainsäädännön, erityisesti asetuksen N:o 1013/2006, välistä suhdetta muun muassa eläimistä saatavien sivutuotteiden viennin, tuonnin ja siirron osalta kahden jäsenvaltion välillä.
- 50 Oikeasuhteisuuden ja johdonmukaisuuden vuoksi asetuksella N:o 1069/2009 otettiin käyttöön sääntöjä, jotka ovat oikeassa suhteessa eri luokkiin kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksesta aiheutuvaan riskiin niiden vaarallisuuden perusteella, ja sen mukaan luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetukseen on sovellettava vähemmän tiukkoja sääntöjä, kun otetaan huomioon, että ne ovat vähemmän vaarallisia, ja sen nojalla kaikkein vaarallisimpien jätteiden siirtoihin on sovellettava asetuksessa N:o 1013/2006 säädettyjä tiukempia sääntöjä.
- 51 Kun kyseessä on luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetus yhdestä jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon, asetuksen N:o 1069/2009 22 ja 23 artiklassa säädettyjen, eläimistä saatavien sivutuotteiden jäljitettävyyttä ja toimijoiden rekisteröintiä koskevien yleisten velvoitteiden lisäksi saman asetuksen 21 artiklan 2 kohdassa säädetään pääasiallisesti vain, että toimijoiden on varmistettava, että kyseisten eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksessa on mukana kaupallinen asiakirja tai tietyissä tapauksissa terveystodistus. Sen 21 artiklan 4 kohdassa säädetään lisäksi, että toimijoiden on kuljetettava luokkaan 3 kuuluva ruokajäte direktiivin 2008/98 13 artiklassa edellytettyjen kansallisten toimenpiteiden mukaisesti, ja viimeksi mainitussa säännöksessä säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätehuolto tapahtuu vaarantamatta ihmisten terveyttä ja ympäristöä.
- 52 Sitä vastoin asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdassa säädetään luokkaan 1 tai 2 kuuluvien aineiden ja näistä aineksista johdettujen tiettyjen tuotteiden osalta, että yhdestä jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon lähettämisen edellytyksenä on määräjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä.
- 53 Saman asetuksen 48 artiklan 6 kohdassa säädetään lisäksi, että poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1–5 kohdassa säädetään, kyseisissä kohdissa tarkoitettuja eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita eli pääasiallisesti luokkiin 1 ja 2 kuuluvia aineksia ja niistä johdettuja tiettyjä tuotteita, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä 2000/532 vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa lähettää muihin jäsenvaltioihin ainoastaan asetuksessa N:o 1013/2006 säädettyin edellytyksin.
- 54 Asetuksen N:o 1069/2009 41 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 43 artiklan 5 kohdan b alakohdassa säädetään lisäksi, että poiketen siitä, mitä tässä asetuksessa säädetään, eläimistä saatavia sivutuotteita tai niistä johdettuja tuotteita, jotka ovat sekoittuneet tällaisen vaarallisen jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, saa tuoda ja kauttakuljettaa ja toisaalta viedä ainoastaan asetuksessa N:o 1013/2006 säädettyin edellytyksin.
- 55 Asetuksen N:o 1069/2009 41 artiklan 2 kohdan b alakohdan, 43 artiklan 5 kohdan b alakohdan ja 48 artiklan 6 kohdan a contrario -tulkinnoista seuraa siten, että muissa kuin näissä säännöksissä nimenomaisesti tarkoitetuissa tapauksissa eläimistä saatavien sivutuotteiden siirtoon ei sovelleta asetusta N:o 1013/2006. Näin on erityisesti tapauksessa, jossa luokkaan 3 kuuluvaa ruokajätettä kuljetetaan yhdestä jäsenvaltiosta toiseen.

- 56 Nyt annettavan tuomion 49–55 kohdassa tehdyistä toteamuksista käy ilmi, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena oli asetuksella N:o 1069/2009, joka annettiin asetuksen N:o 1013/2006 jälkeen, vahvistaa eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetukseen sovellettavat säännöt kattavaksi kehykseksi ja jättää sen soveltamisalaan kuuluvien, eläimistä saatavien sivutuotteiden siirto nimenomaisia poikkeuksia lukuun ottamatta asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle.
- 57 Sitä vastoin asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ei voida tulkita siten, että yhtäältä eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäisivät mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle vain siltä osin kuin niihin sovelletaan vastaavia tai tiukempia menettelysäännöksiä kuin ne, joista säädetään mainitussa asetuksessa.
- 58 On näet niin, että sen lisäksi, että tällainen tulkinta saattaisi olla oikeudellisen epävarmuuden lähde toimijoille, kun otetaan huomioon vaikeus määrittää varmuudella, sovelletaanko eläimistä saatavien sivutuotteiden siirtoihin tällaisia säännöksiä, se johtaisi siihen, että kaikkien eläimistä saatavien sivutuotteiden siirtoihin sovellettaisiin vähintäänkin yhtä tiukkoja sääntöjä kuin ne, joista säädetään asetuksessa N:o 1013/2006. Tällainen tulkinta olisi siten vastoin asetuksessa N:o 1069/2009 omaksuttua logiikkaa, kun sillä pyritään, kuten käy ilmi nyt annettavan tuomion 49–55 kohdasta, vahvistamaan sääntöjä, jotka ovat oikeassa suhteessa eri luokkiin kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksesta aiheutuvaan riskiin niiden vaarallisuuden perusteella ja jotka eivät muutoin kuin kaikkein vaarallisimpien jätteiden osalta vastaa asetukseen N:o 1013/2006 sisältyviä sääntöjä eivätkä ole yhtä tiukkoja kuin ne.
- 59 Nyt käsiteltävässä asiassa on niin, että vaikka mainittu tulkinta vastaa asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohdan alkuperäistä sanamuotoa, sellaisena kuin se esitettiin komission ehdotuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle jätteiden siirrosta annettavaksi asetukseksi (KOM(2003) 379 lopullinen), jossa todettiin, että asetuksen N:o 1774/2002 soveltamisalaan kuuluvat jätteiden siirrot jäivät mainitun ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle vain siltä osin kuin niihin sovelletaan samanlaisia tai tiukempia menettelysäännöksiä, on huomattava, että tätä muotoilua ei otettu mainitun säännöksen lopulliseen sanamuotoon.
- 60 Toisaalta asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa ei voida myöskään tulkita siten, että tämän säännöksen nojalla mainitun asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät vain siirrot, jotka koskevat eläimistä saatavia sivutuotteita, joihin sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä, eli luokkaan 1 tai 2 kuuluvia aineksia tai näistä aineksista johdettuja tiettyjä tuotteita, lukuun ottamatta luokkaan 3 kuuluvia eläimistä saatavia sivutuotteita, joihin sovelletaan yhä asetusta N:o 1013/2006.
- 61 Nyt annettavan tuomion 43, 53 ja 55 kohdassa tehtyjen, mainittua 48 artiklaa koskevien toteamusten lisäksi on korostettava, että tällainen tulkinta olisi myös vastoin asetuksen N:o 1069/2009 – jossa vahvistetaan sääntöjä, jotka ovat oikeassa suhteessa eri luokkiin kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kuljetuksen vaarallisuuteen – systematiikkaa ja johtaisi paradoksaaliseen lopputulokseen, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuim on todennut ja julkisasiamies on katsonut ratkaisuehdotuksensa 66 ja 67 kohdassa. Tällainen tulkinta näet johtaisi siihen, että luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden, jotka ovat vähiten vaarallisia tuotteita, kahden jäsenvaltion välillä tapahtuvaan kuljetukseen sovellettaisiin asetuksen N:o 1013/2006 vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin ne, joita sovelletaan asetuksen N:o 1069/2009 48 artiklan 1 kohdan nojalla luokkaan 1 tai 2 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden lähettämiseen jäsenvaltiosta toiseen. Luokkaan 3 kuuluvien eläimistä saatavien sivutuotteiden kahden jäsenvaltion välillä tapahtuvaan siirtoon sovellettaisiin siten yhtä tiukkoja sääntöjä kuin sovelletaan viimeksi mainitun asetuksen 48 artiklan 6 kohdan nojalla luokkiin 1 ja 2 kuuluvien aineksien, jotka ovat sekoittuneet päätöksessä 2000/532 vaaralliseksi luetteloidun jätteen kanssa tai ovat sen saastuttamia, siirtoon.

- 62 Esitettyihin kysymyksiin on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksen N:o 1069/2009 soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäävät asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle, ellei asetuksessa N:o 1069/2009 säädetä nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisesta.

Oikeudenkäyntikulut

- 63 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 1 artiklan 3 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus) soveltamisalaan kuuluvat eläimistä saatavien sivutuotteiden siirrot jäävät asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisalan ulkopuolelle, ellei asetuksessa N:o 1069/2009 säädetä nimenomaisesti asetuksen N:o 1013/2006 soveltamisesta.

Allekirjoitukset